

ILLUSTRISSIMO AC DILECTISSIMO

D. D. ANTONIO
DE TAVIRA ET ALMAZAN,
CANARIENSI EPISCOPO,

Tertiâ decimâ Junii Sancti Antonii festivâ die,

HOC CARMEN

Humillimè Offert

BERNARDUS COLOGAN FALLON, (1)

Ut Studia litteraria
Jam Regio concessa Decreto,
His in Insulis
Promoveat, foveatque

Anno Domini

M. DCC. XCV.

NACTO PERMISSU:

Lacuna Nivariensi: apud Michaëlem Angelum Bazzanti, Regalis
Societatis Typographum.

(1) hij van Panto de la Cruz

ILLUSTRISIMO AC DILECTISSIMO

D. D. ANTONIO

DE TAVIRA ET ALMAZAN,

CANARIENSI EPISCOPO,

Tertia decima Junii Sancti Antonii festiva die,

HOC CARMEN

Humiliter Offero

BERNARDUS COLOGAN FALLON,

Ut Studia litteraria

San Regio concessa Decreto,

His in Insulis

Promoveat, fovendique

Anno Domini

M. DCC. XCV.

INACTO PERMISSU:

Facuna Nivariensis: apud Michaelem Angelum Barzanti, Regalis
Societatis Typographum.

; Nonne vides ut laeta suum Gens Gallica Regem
 Franciscum celebrans, magni det Principis ultrò
 Nomina, Franciscique ferant monimenta, ferantque
 Æra insculpta manu Francisci nomina gratâ?
 5 ; An veteres Heroa vocant, partasve favente
 Marte canunt lauros? an victis hostibus ulla
 Intrepidum signant Victorem Castra vel Urbes?
 Strenuus ille fuit, sed non præstantior armis:
 Novimus, Hispani, Pavianaque Castra, refertis
 10 Adversam Galli sortem, nostrique secundam!
 Ecce tamèn cunctas Famae tuba personat aures,
 Atque viri studiosa canit memorabile nomen.
 Ipsa virum tantis cùr Europa laudibus effert?
 ? Cùr et amare juvat, genuit quem Gallia Regem?
 15 Scilicèt implicitas agresti cortice mentes
 Tunc etiàm implebat tenebrarum turpiùs omen,
 Errorumque genus Natura ruebat in omne,
 ? Indocta, atque ferox cultu: verùm ille suorum
 Rex magnus vires superans, ac temporis ipse
 20 Quinimò Victor, divino et numine plenus,
 Ingenium cunis fovit, manibusque paternis
 Nascentis docuit titubantes figere gressus,
 Vere novo, veluti dulci cùm lumine tandèm
 Marcentes recreat camporum Phoebus honores;
 25 Quin et tòt steriles agros, tòt prædia dudùm
 Arida vivificans radiis, uberrima reddit.
 Sic, Sol ille novus mentesque, animosque suorum

Protinus è sterili rapiens, longosque per annos ;
 Obscurâ vitâ claram dat vivere lucem .
 30 Hinc dixere patrem meritis cum laudibus omnes
 Quas Pater instituit, Franco sub littore, Musae .
 Hinc etiâ egregiae tanti se principis artes ;
 Nomine condecorant, Vatesque et Pictor amicis
 Aeternam chartis jusserunt vivere famam .
 35 Hujus ab illustri decurrit origine fontis
 Gallica doctorum series immensa laborum !
 Nec tantum illa suo gens sese turgida jactat
 Maecenate : suos habuit Germania docta
 Ingenii Patres, et patres Anglia multos ,
 40 Anglia, praecclaris semper ditissima Musis .
 Et mediis, tu, quae memorandae aetatis in annis
 Praecipue florebas laeta Hispania Sorte,
 Tu, dum alias inter languerent torpius artes
 Egregiae, patres meritis cum laudibus ultrò
 45 ; Nonne tuos celebrasti, opibus quoque turgida tantis ?
 Usque manus plaudis lugendâ morte, cavatis
 Quae fossis Musas veluti rapuere, sepultas
 Dudum saxa inter vetusta, tuisque renatas
 (Dulce ministerium!) tandem posuere sub oris !
 50 Magna tuum nec Urbanum, tantosque virorum
 Quos veneror, Manes fraudabo laudibus altis
 Italia, o tu quae toto ditissimus Orbe
 Hortus eras, gremioque fovebas una Minervam .
 Illa renascentes tandem melioribus annis

§ III §

55 Instituit Musas, Musarumque inclyta Tempa
 Materno studuit paulatim condere sumptu.
 Tùmque suos fudit fontes, velut annis ab altis
 Montibus, Ingenium Terrarumque omnia lymphis
 Faecundis dictans, mortalibus attulit artes.
 60 Hinc se mille novae, ruptâ caligine, luces
 Objecere oculis: hinc et felicior aetas:
 Hincque novâ didicit magnum cognoscere vitâ
 Omnipotentis opus, viresque Adameia Proles
 Omniferas, tacitosque per altas aetheris arces
 65 Naturae modulos, studio certante, canentis
 Terrigenae passim sobolis, celsaeque Parentem.
 At cunctas subito gentes mutatio tanta
 Non subiit, veluti cum circumdantibus atris
 Nubibus, obscuramque diem, paucisque videndos
 70 Dat radios, moderans dulcissima lumina Titan.
 Haud secus ille intus qui mentes excutit ignis,
 Et maiora iubet, studio certante, tueri,
 Scrutarique ignota, animumque domare rebellem,
 Vim lentam stimulus venis alit, atque fovere
 75 Non unâ multos amat; undè potentia major,
 Et nos sylvestres fuimus, longosque per annos
 Fovimus agrestes humano in corpore mentes.
 Barbara sors nostros, fusâ caligine passim,
 Obscurabat avos, donec, praeclarior caetas,
 80 Conscia nascentis paulatim luminis omen
 Arripuit, necdum diffusa turpe fugarat

§(IV)§

Desidia² velum , rectorum vera viarum
 Semina quin nostris in mentibus orta ferebat
 Spontè suâ Natura ; sed illius instar agelli ,
 85 Qui felix frustra pandit gremium , atque sinè ullo
 Ipse videt cultu , spreto et deflet honores ,
 Sic et , nos intèr , veluti natura decoras
 Contemptas deflebat opes , quas prodiga passim
 Per campos , docilesque ardebat spargere mentes .
 90 Attamen iratam jam jam spes blandula dulci
 Omne delectat , maternosque obviat risus
 21111 Suscitât Ingenii Proles , studii alma Cupido ,
 Quae per torpentes paulatim serpere mentes
 Incipit , et letho similem perumpere somnum .
 100 Namque tuis quantum debetur , Recta Cupido ,
 Motibus omniferis ! quantum nova et abdita rerum
 Perscrutari arcana jubes ! Quot et undique natos
 Ingenii partus , te praecipiente , stupemus !
 Nec nostros intèr longis dominatur ab annis ;
 105 En tamèn intentis inspirat mentibus ignes
 Hactenus ignotos : jam partu namque libenti
 Natum erat ingenium ; sed Naturae aemula nondùm
 Vixerat ars , et si vixisset , quanta feraci
 Insula quaeque sinu prodigia spontè creâset !
 110 Arte favente , fuit jam celsa Nivaria felix :
 ; Nonnè suum dono (*) vatem dedit illa Matrîto ?
 ; Nonnè diù versus legit nostra aula jocosos ?
 Nuncque legit . Vatesque legunt praecepta Magistri .
 Ncc

Nèc plures memorem, decus immortale feracis
 115 Atque ornamentum Patriae; sic semina recta
 Cùm Natura bonae propinat dulciùs arti,
 Haec memor aequato respondet munere victrix.
 Nèc satis: imperfecta diù se conficit uno
 Res velut assensu: Collegia nulla vocabant
 120 Ad Studium juvenes: optatam nulla fovebat
 Parnassi errantis Domus ad certamina pacem.
 Maternos Patria effundit de pectore questus;
 Exilio veluti turpi, sinè lege vagantes,
 Inclamant Musae;..... Sed flebilis ipse Cohortis
 125 Carolus abstergit lacrymas, optataque sumptu
 Imperat esse suis Collegia facta paterno.
 Tu potiùs Deus, alme Deus, dulcissima nostras
 Ad miseras etiàm convertis lumina rupes!
 Nam rupes idem, et pulcherrima respicis arva,
 130 Regalesque Domos, misero et Magalia cultu.
 In magnis timidus veluti cùm flosculus hortis,
 Majorum quàmvis vel distet ab agmine florum,
 Captat Heri tamèn assiduum miserantis amorem,
 Tu quæque noster eris, tu, dilectissime Praesul,
 135 Franciscus: tibi Decretum Regale potentes
 Dat Regis partes: Collegiaque ordine recto
 Constitues, et nostra implebis vota, precesque:
 Tu patriae Pater alter eris, praeclarior illo
 Patre, fero veteres qui vicit Marte Colonos
 140 Innocuos, ac Hispanae dedit esse Coronae:

Non

Non ferro vinces, non exitialibus armis,
 Ingenium, arma tibi: ratio, non ferreus ensis.
 Non tibi, quas memori dextrâ spontè Insula quaeque
 Prona dabit, Lauros profuso sanguine partas,
 145 Sanguine non tinctas, pretium nec triste cruoris
 Humani, impones capiti ornamenta cruento;
 Offeret at quales viridi Natura colore
 Procreat innocuis Lauros mortalibus ultrò.
 Nec satis; in nostris surgent tibi mentibus arae
 150 Arae, non stultum, grati sed pignus amoris!
 Non monimenta quidem tangentia celsa superbis
 Sidera verticibus: quin et monimenta voraci
 Evertit Tempus Falce, atque cacumina Terrae
 Alta aequat laevi, gravium et vestigia rerum
 155 Vix superesse sinit, flecti ullis nescius hostis
 Humanis precibus. Nostris at mitior aris
 Parcet, et ardebunt memores tua dicere proli
 Nomina certatim patres, Prolesque Futuris.
 Jam nec erit solis natos benè cura docendi
 160 Patribus; en dulcis sobolem altera Mater amabit,
 Doctos, indoctosque gravi jam pondere patres
 Eximet, atque bonas spontè informabit ad artes,
 Aequa, piosque gerens mores, moresque severos.
 Ipse ego, si vires Deus, ac cum numine voces
 165 Det mihi, conabor juvenili carmine laudes
 Bisque interùmque tuas pro tantis dicere factis.
 Nec mea (nè credas) verba haec expromere nitor,
 Stul.

§(VII)§

Stultus adulator: fallaces usque biformis
 Ipse aulae laudes, mellitaque verba refugi.
 170 Hos mihi sed versus patriae inspirare laborat
 Verus amor, qui cuncta rudes per saecula vates
 Movit, et ignotis incendit pectora flammis.
 Me movet illa animis spes jucundissima nostris,
 Ingenuae ut sedeant istis in rupibus artes;
 175 Quin et, (si liceat festivis vocibus uti
 Parnassi) ut quae regna colit viridantia Bacchus
 Dives opum, ipsa colat meliori lege Minerva.
 Sic velut Hortus, erunt, ubi mollia poma palatum
 Non solùm saturant, viridi sed lumina vultu
 180 Exhilarant; sic et miscebunt utile dulci.
 Eja, age, propositis tandem quaeso annue ceptis,
 Bisque iterùmque precor, simili te voce precantur
 Concives, studiiq̃ue arrecta cupidine turba:
 Doctrinae, exclamant, saxis aeterna sub aptis
 185 Fundamenta loca, sensimque novo aggere crescet
 Alta Domus, longos stimulo servanda per annos.
 Et tibi, nec dubito Collegia condere nostra
 Magnae molis erit; majoris semina veri
 Ingenii excusso mendacis spargere fūco.
 190 Hinc meliùs nobis erit; hinc tibi gloria major.
 Namque creator eris; formabisque omnia recto
 Iudicio, puros inspirans mentibus ignes.
 Ipse potes; nec enim Franciscis sola potestas
 Cuncta reformandi; Te, Antoni, magna sequetur

§(VIII)§

- 195 Fama, omnique tuum vivet sub pectore nomen,
 Haecque dies memorat natum melioribus annis,
 Nomine laeta tuo celebrat quem Ecclesia sanctum,
 Quique suū memorem factis insignibus Orbem
 Fecit, Doctrināque simul, Pietateque clarus.
 200 O! utinam laudes depingere carmine possem
 Ipse tuas hodie!... fugies sed thura Poëtae
 Nobilis Orator; Phaebum facunda Minerva
 Saepè fugit, parvis nec certant flumina rivis
 Se immiscere, Rosis nec Regia Lilia cedunt.
 205 Hos tamen ecce tuū versus incensus amore
 Scripsi, vetusto quos more haec festa diurna
 Produxere, at non invito pectore partos.
 Haec humili metuens tibi do monuscula dextrā,
 Accipe, quaeso, cheu! torpi ceu languida sommo
 210 Musa diū siluit! Plausu si carmina credis
 Digna tuo, Ipse tibi plaude; altos namque jacentis
 212 Tu solus Musae potuisti abrumpere somnos.

LA ISLA DE TENERIFE

SONETO.

Alcornoque, á Cádiz, en la hermosa
de Tenerife, que en su seno,
de la vida en el mundo vive
de la vida en el mundo vive

de la vida en el mundo vive, y en la vida
de la vida en el mundo vive, y en la vida

de la vida en el mundo vive, y en la vida
de la vida en el mundo vive, y en la vida

de la vida en el mundo vive, y en la vida
de la vida en el mundo vive, y en la vida

de la vida en el mundo vive, y en la vida
de la vida en el mundo vive, y en la vida

de la vida en el mundo vive, y en la vida
de la vida en el mundo vive, y en la vida

de la vida en el mundo vive, y en la vida
de la vida en el mundo vive, y en la vida

de la vida en el mundo vive, y en la vida
de la vida en el mundo vive, y en la vida

de la vida en el mundo vive, y en la vida
de la vida en el mundo vive, y en la vida

LIB. VIII

195 Fama, omnique auro, vivet sub potiore nomine.
 Haecque dies memorat tantum melioribus annis,
 Nonnulla laeta, mo celebrat quem Ecclesia sanctum
 Quique sui memorem factis insignibus Ogeri
 Fecit, Doctrinaeque simul, Pietateque chorus.
 200 O! utinam laudes depingere carmine possent!
 Ipse tuas hodie! fugies sed thura Poetae
 Nobilis Orator, Phacelum facunda Minerva
 Saepe fugit, parvis nec certa rotas.
 Se immiscere, Rous nec Regis Lilia
 205 Hos tamen ecce tui verus incensus amor
 Scripsi, verusto quos more haec festa diem
 Producere, at non invito pectore partes
 Haec humili metuens tibi do munuscula dentem
 Accipe, quicquid, cheu! torpi cum languida somno
 210 Musa diu siluit! Plausu si carmina credis
 Digna tuo, Ipse tibi plaudet, alios namque petitis
 212 Tu solus Musae potuisti abnupte sonos.